

9. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko

The 9th report of the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/BirdLife Slovakia

Vladimír ŠRANK

Zoologická záhrada Bojnice, 972 01 Bojnice, Slovensko;
vladimir.srank@gmail.com, vladimir.srank@zoobojnice.sk

In 2008 the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/BirdLife Slovakia discussed in total 15 announcements from which 14 were accepted. In the category A (new species for Slovakia) were accepted 4 observations: Anser indicus, Bucephala albeola, Mergus cucullatus, Threskiornis aethiopicus. In the category C (any occurrence and nesting of the species must be reported) were accepted 10 observations; Aix galericulata, Alopochen aegyptiacus, Ardea alba modesta (2 observations), Calidris canutus, Gelocheilidon nilotica, Charadrius alexandrinus, Larus fuscus, Melanitta nigra, Stercorarius parasiticus.

Úvod

Faunistická komisia (FK) ako odborná komisia Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko doteraz publikovala 8 správ (zoznam vid' Šrank 2008). V tomto príspevku sú uvedené výsledky jej práce za r. 2008. FK aj v tomto roku pracovala v zložení: V. Šrank – predseda, Š. Danko, S. Harvančík, D. Karaska, A. Krištín, J. Topercer, A. Trnka – členovia.

Spolu bolo prejednaných 15 hlásení. Z nich sa 14 akceptovalo. Neakceptovalo sa 1 hlásenie – výskyt *Nyctea scandiaca*. Prehľad akceptovaných pozorovaní v poradí: druh (poddruh); lokalita (aj kvadrát Databanky fauny Slovenska); dátum; počet kusov, prípadne vek a pohlavie; pozorovateľ, miesto bydliska; číslo rozhodnutia FK a odkaz na literatúru (ak už bol údaj publikovaný) je rozdelený podľa obvyklých kritérií.

Akceptované hlásenia

Kategória A (nové druhy pre avifaunu Slovenska)

Anser indicus

Čuňovo, Hrušovská zdrž (7969); 8. 11. 2003; 1 ad. ex.; U. Balázs, Vác, Maďarsko; FK 04/2008.

Hus vrchovská je stredoázijský druh, v Európe chovaný v zajatí pomerne často. Pozorovaný jedinec pochádza pravdepodobne z takéhoto chovu.

Bucephala albeola

Šamorín, Hrušovská zdrž (7969); 6. 4. 2008; 1 ad. F; J. Ridzoň, Oravice; FK 08/2008.

Severoamerický druh, ktorý občas zalieta na Island a do Británie. Záznamy z kontinentálnej

Európy nie sú väčšinou považované za prirodzené (Mullarney et. al 2004). Aj toto pozorovanie možno považovať za únik zo zajatia.

Mergus cucullatus

Čuňovo, Dunaj pod prehradením (7969); 17. 2. 2008; 1 ad. M; R. Kvetko, Senec; FK 03/2008; (Kvetko et. al. 2008).

Potápač prilbatý je chovaný v Európe v zajatí, ale niektoré zálety na Island a do Británie môžu byť skutočné. Pozorovania z kontinentálnej Európy bývajú považované za úniky (Mullarney et. al 2004). FK pozorovanie akceptovala s tým, že sa pravdepodobne jednalo o jedinca z umelého chovu.

Threskiornis aethiopicus

Dubnica nad Váhom, Dubnické štrkoviská (7074); 7. – 8. 5. 2008; 1 ad. ex.; J. Macko, Dubnica nad Váhom; FK 09/2008.

Africký druh, ktorý bol v roku 1976 vysadený vo Francúzsku, kde doteraz voľne hniezdi (Mullarney et. al 2004). Pozorovaný exemplár môže mať pôvod v tejto populácii.

Kategória C (druhy, pri ktorých posudzovaníu podlieha každý údaj o pozorovaní a hniezdení)

Aix galericulata

Dolný Kubín – Veľký Bysterec, rieka Orava (6781); 19. 11. 2007 – 3. 1. 2008; 1 ad. M; D. Karaska, Oravský Podzámok; FK 01/2008.

Pozorovanie je doložené farebnými fotografiami. Faunistická komisia ho akceptovala ako pozorovanie jedinca uleteného zo zajatia.

Alopochen aegyptiacus

Borčice, Dubnické štrkovisko (7074); 27. – 28. 10. 2007; 1 ad. ex.; Š. Benko, Trenčín; FK 06/2008.

Pozorovanie je podrobne doložené dokumentáciou (foto, audio a video). Ide o druhý potvrdený výskyt zo Slovenska.

Ardea alba modesta

Hrčiarovce nad Parnou, Trnavské rybníky (7671); 6., 8., 11., 15., 18., 20. 10. 2008; 1 ad. ex.; J. Matula, Trnava; FK 12/2008. Krtovce,

vodná nádrž; Hajná Nová Ves, vodná nádrž (7474); Veľké Ripňany, areál šľachtiteľskej stanice (7573); 28., 30. 9., 1., 3. – 5., 8., 10. – 11. 10. 2008; 1 ad. ex.; B. Matejovič, Behynce; FK 14/2008.

Hlásenia sú dostatočne zdokumentované farebnými fotografiami na veľmi dobrej úrovni. FK rozhodla pozorovanie akceptovať ako pozorovanie poddruhu *modesta*, pretože v hlavných svetových dielach sa zatiaľ uvádza ako poddruh.

Calidris canutus

Krtovce, vodná nádrž (7474); 12. – 15. 9. 2008; 1 ad. ex.; B. Matejovič, Behynce; FK 13/2008; (Matejovič 2008).

Pobrežník hrdzavý patrí na Slovensku medzi vzácne druhy bahniakov (Danko 2002). Na západnom Slovensku je toto pozorovanie len tretie v poradí.

Gelochelidon nilotica

Piešťany, agrocnóza (7472); 3. 7. 2008; 3 ad. ex.; P. Kaňuščák, Piešťany; FK 10/2008; (Kaňuščák 2008).

Pozorovanie je doložené dostatočnou fotografiou a je ôsme v poradí. Rybárka krátkozobá je u nás náhodným zablúdlcom.

Charadrius alexandrinus

Piešťany, agrocnóza (7472); 28. 4. 2008; 1 ad. F; P. Kaňuščák, Piešťany; FK 11/2008.

Kulík morský je na Slovensku zriedkavým návštevníkom. Toto pozorovanie je siedme v poradí a je doložené fotografiou.

Larus fuscus

Borčice, Dubnické štrkovisko (7074); 22. 3. 2008; 3 ad. ex.; Š. Benko, Trenčín; FK 07/2008.

Čajka tmavá sa vyskytuje na Slovensku častejšie v období migrácie ako počas zimovania (Darolová & Danko 2002a). Pozorovanie je doložené fotografiou.

Melanitta nigra

Ružiná, vodná nádrž (7583); 18. 11. 2007; 2 ex.; D. Kerestúr, Lučenec; M. Mojžiš, Mučín; FK 02/2008.

Turpan čierny patrí u nás medzi vzácné migranty a druhy vyskytujúce sa v zime (Danko & Darolová 2002b). Pozorovanie je doložené farebnou fotografiou.

Stercorarius parasiticus

Šebastovce, poľná kultúra (7393); 5. 9. 2007; 1 ad. ex.; M. Fulín, Moldava nad Bodvou; FK 05/2008.

Jedinec bol nájdený uhynutý, kadáver je uložený v depozitári Východoslovenského múzea v Košiciach.

Literatúra

- DANKO Š. 2002: Pobrežník hrdzavý (*Calidris canutus*). — Pp.: 269. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRIŠTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
- DAROLOVÁ A. & DANKO Š. 2002a: Čajka tmavá (*Larus fuscus*). — Pp.: 323–324. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A.

& KRIŠTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.

- DAROLOVÁ A. & DANKO Š. 2002b: Turpan čierny (*Melanitta nigra*). — Pp.: 155. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRIŠTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
- KANUŠČÁK P. 2008: Výskyt rybárky krátkozobej (*Gelochelidon nilotica*) na západnom Slovensku. — Tichodroma 20: 59–60.
- KVETKO R., RIDZOŇ J. & SVETLÍK J. 2008: Prvé pozorovanie potápača prilbatého (*Mergus cucullatus*) na Slovensku. — Tichodroma 20: 125–126.
- MATEJOVIČ B. 2008: Výskyt pobrežníka hrdzavého (*Calidris canutus*) na vodnej nádrži Krtovce (Z Slovensko). — Tichodroma 20: 111–112.
- MULLARNEY K., SVENSSON L., ZETTERSTRÖM D. & GRANT P. J. 2004: Bird Guide. — Harper Collins, London.
- ŠRANK V. 2008: 8. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej Spoločnosti/BirdLife Slovensko. — Tichodroma 20: 177–179.

Došlo: 2. 11. 2009

Prijaté: 5. 11. 2009

Ornitologické pozorovania

Ornithological observations

Ďalšou časťou Ornitologických pozorovaní pokračujeme v publikovaní avifaunistických materiálov z územia Slovenska. Údaje sú spracované rovnako ako v predchádzajúcich častiach, ktoré vyšli v časopise Tichodroma. Podobne ako aj v predchádzajúcich častiach Ornitologických pozorovaní, aj tu uverejňujeme niektoré staršie údaje z rukopisných archívnych materiálov.

- *Anas strepera*: prvé hniezdenie na zdrži Dunajského vodného diela (7969): 28. 6. 1996 kačka vodí 7 mláďat (asi dva týždne starých) v zátokke pri tzv. „Vtáčom ostrove“ naproti Šamorínu – P. Kovačovský, I. Rychlík.
- *Anthus campestris*: 2. 5. 2008 Veľká nad Ipľom (7783) 1 ex. pri štrkoviskách – M. Mojžiš.
- *Anthus cervinus*: 30. 4. 2009 vysychajúce polia po záplave medzi Mikušovcami a Trebeľovcami (7784) 4 ex. – M. Mojžiš; 1. 5. 2009 Trenč (7783) 11 ex. – D. Kerestúr, M. Mojžiš.
- *Ardea cinerea*: 12. 5. 1985 hniezdi asi 20–25 párov – A. Štollmann, P. Binder; 10. 5. 1987 hniezdi asi 50 párov – A. Štollmann, P. Rác; 7. 7. 1988 hniezdi asi 50 párov – P. Binder, M. Deraj v spoločnej kolónii s *Nycticorax nycticorax* na dunajskom ostrove pri Moči (8276).
- *Aythya ferina*: 14. 2. 1965 Bratislava (7868) Dunaj pri botanickej záhrade 2 ex. – M. Poliak; 17. 2. 1968 Dunaj pri Čičove (8272) 10 ex. – P. Binder; 14. 2. 1970 Bratislava (7867, 7868) Dunaj medzi zimným prístavom a Devínom 4 ex. – M. Poliak; 17. 1. 1976 Dunaj pri Gabčíkove (8171) 5 ex. – P. Rác.
- *Aythya fuligula*: 18. 1. 1966 na 11 km úseku Dunaja od Komárna – ústia Váhu po Patince (8274, 8275) 110 ex. – B. Urbánek; 17. 2. 1968 Dunaj pri Medved'ove (8271) 150 ex., 18. 1. 1970 Dunaj pri Čičove (8272)